

ВЕЙМАРСЬКИЙ ТРИКУТНИК: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ З ПОГЛЯДУ НІМЕЧЧИНИ

З посиланням на оцінки німецьких науковців та політиків у статті аналізується роль Веймарського трикутника – неформального міждержавного форуму за участю ФРН, Польщі та Франції – у процесах європейського розвитку після періоду холодної війни, вказано мотиви країн для співпраці у згаданому об'єднанні. Відзначено важливу роль Веймарського трикутника у наближенні Польщі до ЄС і НАТО, адже адвокатом Варшави в європейській та євроатлантичній інтеграції виступили дві провідні країни Європейської спільноти. Особлива увага сфокусована на подальших перспективах діяльності Веймарського трикутника, у т.ч. з огляду на наявність періоду певної невизначеності та кризи, викликані як погіршенням польсько-німецьких відносин, так і відмінними поглядами країн на важливі події світового розвитку. Відзначається, що Веймарський трикутник, який об'єднує великі європейські країни, може стати двигуном європейської інтеграції, зокрема відігравати важливу роль у виробленні узгоджених підходів до співробітництва з країнами Східної Європи, зокрема з метою активізації політики ЄС на східноєвропейському напрямі. У статті подано аналіз можливостей співпраці України з Веймарським трикутником у контексті реалізації євроінтеграційного курсу як зовнішньополітичного пріоритету Києва.

Ключові слова: Веймарський трикутник, європейська інтеграція, ФРН, Польща, Франція, Україна

28 серпня 2011р. європейські політики та експерти, насамперед ФРН, Польщі та Франції, звертатимуть свою увагу до тюрингійського міста Веймар. І хоча в цей день відзначатиметься 262-річчя від дня народження геніального німецького поета Й.-В.Гьоте, життя та творчість якого були тісно пов'язані з Веймаром, а відтак принесли місту всесвітню славу, на цей раз у центрі по-

ХИМИНЕЦЬ В.В
здобувач,
Дипломатична
академія України
при МЗС
України

дії буде 20-річний ювілей Веймарського трикутника. 28 серпня 1991р. відбулася неформальна зустріч Міністрів закордонних справ Німеччини Г.-Д.Геншера, Польщі К.Скубішевського та Франції Р.Дюма, яка започаткувала незвичайне в історії міжнародних відносин тристороннє утворення¹. Ювілей Веймарського трикутника є нагодою для всебічного аналізу його ролі у міжнародній політиці та визначення перспективи на майбутнє.

Вибір Веймара в якості міста зустрічі був не випадковим, а мотивований символічними міркуваннями: «Веймар мав означати, що ця Європа, ця нова Європа є чимось більшим, аніж економічна спільнота, є тим, що нас об'єднує. Це є спільна європейська культура, у яку внесок зробили всі народи Європи. Саме тому було запропоновано ні Бонн, ні Берлін, а Веймар... У цьому полягає моральний та історичний вимір Веймарського трикутника. Зустріч та співпраця, що пов'язана з іменем міста, яке в своїй історії вело нас до висот європейської духовності та європейської культури, але й не дає забувати про страшні глибини – із спогадами про все, що відбувалося на відстані всього декілька кілометрів, у Бухенвальді»².

На перших порах проведення таких неформальних зустрічей керівників зовнішньополітичних відомств розглядалося як механізм для вироблення заходів довіри після об'єднання Німеччини, пошуку шляхів для вирішення проблем у контексті досягнення європейської єдності³. Отже, появу Веймарського трикутника слід розглядати як у контексті проекту Європи, так і розвитку двосторонніх процесів між ФРН, Польщею та Францією, які отримавши свободу після звільнення від блокової приналежності, опинилися перед фактом німецького об'єднання⁴. З іншого боку, Веймарський трикутник вписувався як у продовження німецько-французької співпраці, так і реалізації цими країнами східноєвропейської політики. Серед основних мотивів залучення країн до тристороннього формату були національні інтереси. Так, у рамках процесів після падіння Берлінського муру Німеччина потребувала Францію, щоб отримати «згоду» на проведення власної політики у Східній Європі. Франція потребувала Німеччину, щоб отримати вплив на Східну Європу та контролювати німецькі дії на Сході. Польща потребувала Францію та Німеччину як опору для європейської та євроатлантичної інтеграції, але Варшава потребувала Париж для контролю над великим сусідом. У той же час Польща опосередковано потребувала Німеччину, щоб зберегти відносини з Францією. А Німеччина була зацікавлена у Польщі, щоб отримати міст для Східної Європи. Але цей міст мав використовуватися не тільки в інтересах Німеччини, а й всього ЄС⁵. Таким чином в основі виникнення Веймарського трикутника була інституалізація німецько-польсько-французького співробітництва у політичній, безпековій, транспортній та культурній сферах та

спроби узгоджувати між собою спільні кроки. У процесі створення та у перші роки тристоронньої співпраці країни-учасниці приділяли основну увагу таким моментам⁶:

- через тристоронню співпрацю успішна модель німецько-французького примирення мала розповсюдитися на німецько-польські відносини;

- залучивши Польщу, Франція та ФРН прагнули продемонструвати, що після періоду холодної війни розкол континенту вже подолано і його східна частина має отримати європейську перспективу. На адресу східноєвропейських країн надсилався чіткий сигнал, що Захід не відгороджується, а відкривається. У спільній заяві за підсумками зустрічі ФРН та Франція зобов'язувалися «Польщу та нові демократії наблизити до Європейського співтовариства»⁷. У розвиток цієї ініціативи Варшава згодом відчувала дієву підтримку з боку Берліна та Парижа у контексті вступу до ЄС;

- йшлося не тільки про те, щоб усунути старі лінії розділу через конкретні інституційні прив'язки до структур Західної Європи, але й про символічне залучення Польщі до процесу європейської єдності;

- не в останню чергу Веймарський трикутник на перших порах існування мав сприяти поглибленню мирної співпраці трьох великих держав континенту у період невизначеної політичної реальності Європи після завершення холодної війни.

За майже два десятиріччя існування Веймарського трикутника німецькі політики та дослідники по різному оцінюють його роль та значення у європейських процесах. Ця неоднозначність в інтерпретаціях, напевно, пояснюється тим фактом, що зазначена тристороння конструкція не заснована на основі міжурядової угоди з чітким визначенням мети, змісту та цілей, а спирається всього на обсяг в один аркуш «Спільну заяву» тогочасних Міністрів закордонних справ ФРН, Польщі та Франції. У цьому зв'язку з'являються широкі можливості для інтерпретації щодо цілей та змісту Веймарського трикутника, з'являється спокуса проектувати у цю конструкцію багато таких речей, для існування яких немає передумов⁸. Втім, є підстави вважати, що Веймарський трикутник знайшов своє місце у політичному житті Європи, зарекомендував себе ефективним інструментом вирішення актуальних питань європейського розвитку. Один з батьків Веймарського трикутника Г.-Д.Геншер, розмірковуючи на конкретними зобутками тристороннього формату, у першу чергу відзначає вступ Польщі до ЄС⁹. Цю думку поділяє і науковець Д.Бінген, який підкреслює, що «напевно, найбільшим успіхом тристороннього утворення була асоціація Польщі із Західноєвропейським Союзом 1994-95рр., ініціатива чого виходила саме з Веймарського трикутника»¹⁰. Серед інших позитивних моментів тристороннього утворення називаються: інтенсифікація зустрічей

на вищому рівні, започаткування співпраці в інших сферах, насамперед в оборонній галузі, перенесення співпраці на парламентський рівень¹¹. Так, за час існування Веймарського трикутника, зокрема, відбулося 6 самітів на вищому рівні. Міжпарламентський вимір охоплює зустрічі на рівні голів парламентів та голів комітетів у закордонних справах та справах ЄС. Особливо корисною виявилася співпраця у військовій та політико-оборонній сферах, яка охоплювала заходи, починаючи від спільних семінарів, аж до обмінів офіцерськими школами. Співпраця у військовій сфері зарекомендувала себе найстабільнішим компонентом механізму співробітництва¹². Не дивно, що у рамках Веймарського трикутника відбулися 14 зустрічей міністрів оборони, а серед найбільш сенсаційних рішень є створення «Веймарського бойового підрозділу»¹³. Як вважає Федеральний міністр оборони Німеччини К.-Т.цу Гуттенберг «загрози та виклики, що стоять перед нами, вимагають, що у майбутньому Європа має стати ще більш дієздатною. У цьому зв'язку ми прислуховуємося до порад уважно спостерігати за ініціативами щодо покращення військової здатності та наповнення її життям. Веймарський трикутник може і буде робити важливий внесок у цю справу. Разом зі своїми партнерами Німеччина є готовою посилено використовувати для цього інструмент Веймарського трикутника»¹⁴.

Популярною метафорою для Веймарського трикутника є порівняння з локомотивом або двигуном для розширеного ЄС. Досвідчений німецький дипломат Г.Плойгер переконаний, що «німецько-французький двигун був добрим та дієвим у спільноті 12 та 15 членів. Але з часом стало очевидно, що в Євросоюзі 27 членів цей двигун потребує додаткового циліндра, щоб стати потужнішим. І логічно, що тут всі думають про Польщу, оскільки саме Польща є найбільшою і найважливішою державою з-поміж нових країн-членів з Центральної Європи»¹⁵. На шляху Польщі до членства в ЄС Веймарський трикутник зарекомендував себе змістовним інструментом, і може вважатися двигуном процесу розширення¹⁶. Скрізь призму функцій Веймарського трикутника як двигуна європейської інтеграції аналізують роль тристороннього формату Л.Кюнгардт, Г.Менудье та Я.Райтер, які наголошують, що Веймарський трикутник прагне робити позитивний внесок як двигун європейських інтеграційних процесів¹⁷. На переконання Федерального міністра закордонних справ Німеччини Г.Вестервелле, у майбутньому німецько-французький «двигун може перетворитися на польсько-німецько-французький двигун Європи», зокрема Східного партнерства, а також європейської політики безпеки й оборони¹⁸.

Одним з прикладів успішного функціонування Веймарського трикутника є започаткування та розвиток співпраці на міжрегіональному рівні, зокрема між регіонами Сілезія (Польща), Північний

Рейн-Вестфалія (ФРН) та Норд-Па де Кале (Франція), Мазовією (Польща), Бранденбургом (ФРН) та Іль де Франс, а також Померанією (Польща), Середньою Франконією (ФРН) та Лімузін (Франція). Так, зокрема, одним з головних напрямів співпраці між регіонами Сілезія (Польща), Північний Рейн-Вестфалія (ФРН) та Норд-Па де Кале (Франція) була реалізація проекту «регіональний вимір Веймарського трикутника», що охоплював проблематику структурних змін в індустріальних регіонах¹⁹. Свідченням зростаючого значення тристоронньої співпраці країн Веймарського трикутника на рівні регіональному рівні стало нагородження у 2010р. премією А.Міцкевича, якою щороку відзначаються особистості з кожної країни за заслуги у розвитку тристоронньої співпраці, керівників земельного уряду Тюрінгії, воєводства Малопольська та регіону Пікарді²⁰.

Поряд з політичним виміром, особливе місце у діяльності «Веймарського трикутника» відводиться контактам на рівні громадянського суспільства, зокрема молодіжним обмінам. У своїй «Спільній заяві» за підсумками першої зустрічі Міністри закордонних справ ФРН, Польщі та Франції наголосили «Зараз важливо заснувати дедалі густіші мережі співпраці, які б об'єднували народів та держав (...) на всіх рівнях та по всьому спектру життя»²¹. Федеральний міністр закордонних справ Німеччини Г.Вестервелле переконаний, що «Веймарський трикутник наповнений життям не тільки зустрічами на рівні Міністрів закордонних справ та представників урядів. Міцний фундамент діалогу утворено завдяки інтенсивній мережі громадянського суспільства між регіонами та комунами, науковими установами, тристороннім зустрічам між парламентаріями та жвавими контактам у рамках молодіжних обмінів»²². Про позитивний характер співпраці відзначають Д.Бінген «цивільні суспільства, здається, випереджають політику... Згадаймо багаточисельні німецько-польсько-французькі молодіжні зустрічі»²³, а також К.-О.Ланг, який відзначає прогрес у співпраці на рівні цивільного суспільства²⁴. Розширенню молодіжної співпраці у рамках формату Веймарського трикутника відводять особливе значення і керівники земельних урядів Північного Рейну Вестфалія та Бранденбурга. Зокрема, у серпні 2010р. у Північному Рейні Вестфалія відбулася вже 10 зустріч представників молодіжних організацій цієї землі та партнерів по регіональній співпраці з Польщі та Франції у рамках Веймарського трикутника²⁵.

За майже 20 років існування Веймарський трикутник переживав не тільки славні моменти. Про наявність фази дезорієнтованості та відсутності інтересу до співпраці у рамках Веймарського трикутника відзначали учасники Міжнародної конференції, що відбулася влітку 2010р. поблизу Берліна, у ході якої факт скасування польською стороною тристороннього саміту влітку 2006р. був

названий «кризою»²⁶. Цей погляд поділяє і один з найбільш активних дослідників Веймарського трикутника К.-Г.Штандке, який, з свого боку, вважає, що з вступом Польщі до ЄС інтерес сторін до Веймарського трикутника значно послабшав, адже з 2004 по 2009рр. відбулися всього два саміти на вищому рівні, та по дві зустрічі на рівні Міністрів закордонних справ та міністрів оборони²⁷. Поширеною у ФРН також є думка, що на співпрацю у рамках Веймарського трикутника негативно вплинули відмінні позиції країн у питанні війни в Іраку «Париж та Берлін сказали «ні», Варшава сказала «так», у результаті Веймарський трикутник здуся»²⁸. У той же час, розмірковуючи над причинами виникнення «кризового» періоду в історії Веймарського трикутника, Г.-Д.Геншер вказує на невикористаний потенціал Веймарського трикутника «багато проблем, які є сьогодні, пов'язані з тим, що не всі наявні можливості цієї тісної співпраці були використані у повному обсязі»²⁹.

Нині є підстави вважати, що етап розгубленості та невизначеності щодо майбутньої перспективи Веймарського трикутника залишився позаду, у країнах дедалі гучнішими є заклики до відновлення життя Веймарського трикутника. Особливий інтерес до відновлення співпраці демонструє Федеральний уряд Німеччини, який у своїй коаліційній угоді підкреслив налаштованість «інтенсифікувати такі форми співпраці як Веймарський трикутник»³⁰. У планах керівника зовнішньополітичного відомства Німеччини Г.Вестервелле зробити Веймарський трикутник механізмом неофіційних консультацій між ФРН, Польщею та Францією. Не випадково свої перші закордонні візити в якості Федерального міністра закордонних справ Німеччини Г.Вестервелле здійснив до Варшави та Парижа³¹. 2010 рік виявився насиченим на події у рамках Веймарського трикутника: крім зустрічі на рівні міністрів закордонних справ, вперше відбулася зустріч на рівні глав парламентів країн, за підсумками якої була прийнята Спільна заява, у якій, зокрема, підкреслюється готовність проводити регулярні зустрічі з метою обговорення як розвитку ЄС, так і його відносин з сусідами³². Демонстрацією зростання міжнародного визнання Веймарського трикутника стало започаткування форматів міністерських зустрічей «Веймарський трикутник +...». Відрадно, що першим партнером у цьому форматі була Україна – зустріч «Веймарський трикутник+Україна» на рівні міністрів закордонних справ відбулася у Бонні 27 квітня 2010р. У липні цього ж року у Парижі відбулася міністерська зустріч «Веймарський трикутник+Росія». Після 5-річної перерви на початку 2011р. у Варшаві відбудеться саміт за участю Президентів Польщі і Франції та Федерального канцлера Німеччини.

На тлі поживлення інтересу до співпраці у рамках Веймарського трикутника у ФРН поси-

лилася дискусія і щодо його подальшої ролі. Екс-Президент Бундестагу Р.Зюсмут вважає, що активізація тристороннього співробітництва насамперед відповідає інтересам малих країн ЄС, оскільки важлива роль Польщі у цій співпраці може довести, що в ЄС задають тон не тільки ФРН та Франція³³. Ніби прислуховуючись до порад німецьких експертів щодо конкретного змісту зустрічей Веймарського трикутника «як форум для присемних та ритуальних розмов він не потрібен»³⁴, лідери ФРН, Польщі та Франції розмірковують над тим, щоб на основі Веймарського трикутника створити форум консультацій з питань фінансової допомоги ЄС, зокрема з метою нейтралізації суперечки навколо мільярдних дотацій з бюджету ЄС³⁵. Корисною та довготривалою обіцею бути співпраця з підготовки дипломатичних кадрів, зокрема проведення спільних семінарів для молодих дипломатів, перша зустріч якої у Варшаві у липні 2010р. була присвячена темі реагування на кризові ситуації³⁶. На думку експертів Центру прикладних політичних досліджень Мюнхенського університету, «Веймарський трикутник має потенціал просувати політику ЄС у сфері енергетики та клімату. Враховуючи значні відмінності у національних політиках у сфері енергетики цих країн, їх поглиблена співпраця могла б спричинити певну динаміку в окресленій сфері, яка б, у свою чергу, загалом сприяла б процесу енергополітичних зв'язків в Європі»³⁷.

Розмірковуючи над шляхами подальшої активізації Веймарського трикутника, К.-Г.Штандке пропонує план з 16 пунктів, які розглядаються як «камені мозаїки», їх складання могло б створити основу для формулювання концептуальних рамок «Агенда 2021» громадянського компонента Веймарського трикутника³⁸. Дослідник взяв за зразок ухвалений у лютому 2010р. спільний німецько-французький документ «Агенда 2020». Реалізація пропонуєваних К.-Г.Штандке тристоронніх заходів не так має на меті укладення тристороннього документа з усіма зобов'язуючими наслідками відповідно до норм міжнародного права, як переслідує ціль створення відповідних рамок умов для «Спільної заяви» Міністрів закордонних справ ФРН, Польщі та Франції, яка є єдиною прагматичною основою і створює легітимізацію діяльності «Веймарського трикутника». Дослідник вважає, що якщо б німецька, польська та французька сторони погодилися із запропонованим проектом, то «Агенда 2021» могла б бути ухваленою вже у рамках відзначення 20-річчя Веймарського трикутника³⁹. Однак, схоже, що сторони Веймарського трикутника не налаштовані його інституціоналізувати або перетворювати на інші геометричні фігури, про що дискутується у зв'язку із започаткуванням формату «Веймарський трикутник+...»⁴⁰.

У діяльності Веймарського трикутника помітна роль відводилася темі України. Так, всередині 90-х років «веймарці» домовилися координувати

свою зовнішню політику по відношенню до України та країн Балтії, залучаючи ці країни час від часу до зустрічей у рамках Веймарського трикутника⁴¹. У підсумковій заяві саміту Веймарського трикутника у 2006р. (5 грудня 2006р., м.Метглах), зокрема, підкреслено намір лідерів ФРН, Польщі та Франції активізувати співпрацю з метою підтримки України в її прагненні посилити співпрацю з євроатлантичними структурами, а також з ЄС⁴². Очевидним було те, що серед країн трикутника саме Польща була найбільш зацікавленою у тому, щоб підтримувати європейські устремління таких країн як Україна⁴³. Натомість польська позиція не співпадала з орієнтирами Франції на південній периферії ЄС та її традиційною позицією «Russia first». У цьому зв'язку прогнозувалося, що надсилання «Веймарським трикутником» сигналу на адресу України могло б, зокрема, політично доповнити стратегію «Wider Europe» та відкрити Польщу для реалізації німецьких і французьких підходів по відношенню до Росії⁴⁴. Відтак, є підстави вважати, що з процесом польсько-російського зближення, який у 2010р. інтенсивно відбувався за посередницької участі Німеччини, Варшава може залучати як Берлін, так і Париж для того, щоб більше приділяти уваги Україні, надавати Києву більш дієву підтримку у реалізації євроінтеграційного курсу. Саме в прокладанні шляху Україні до ЄС бачать деякі німецькі експерти практичний зміст подальшої діяльності «Веймарського трикутника» хоча й визнають, що поки що так далеко спільні інтереси не сягають⁴⁵. Враховуючи відмінність зовнішньополітичних інтересів країн Веймарського трикутника, його завдання на найближчу перспективу може полягати у виробленні узгоджених підходів до співробітництва з країнами Східної Європи, зокрема з метою активізації політики ЄС на східноєвропейському напрямі, що відповідало б інтересам України. Проте, зокрема, відзначає експерт зовнішньополітичного відомства ФРН Й.Фішер: «Німеччина і Польща добре усвідомлюють стратегічне значення України, а тому, співпрацюючи, можуть впливати на те, щоб Брюссель більш активно реалізовував східну політику⁴⁶. Про поступове збільшення уваги з боку Берліна до України відзначає

також К.-О.Ланг, який виділяє три головні функції Веймарського трикутника у співпраці зі східними партнерами⁴⁷:

- символічне значення, яке полягає у відкритті через поглиблення політичних контактів ЄС або його провідних країн-членів по відношенню до країн регіону або окремих країн-партнерів. Цій меті можуть зокрема, служити зустрічі міністрів закордонних справ у форматі «Веймарський трикутник+Україна»;

- зацікавлений у розвитку співпраці на східноєвропейському напрямі Веймарський трикутник міг би підготувати для ЄС концептуальні напрацювання для подальшого провадження Брюсселем політики сусідства, а також підходів до співпраці з Росією;

- практично-оперативна функція Веймарського трикутника, яка полягає у координації країнами трикутника діяльності у тих сферах, у яких тристороннє співробітництво Веймара було найбільш плідним: молодіжні обміни, регіональне співробітництво та побратимські зв'язки, а також проекти громадянського суспільства.

Таким чином, Веймарський трикутник може зробити внесок у те, щоб активізувати східноєвропейську політику Євросоюзу, він має потенціал стати фактором формування акцентів у східноєвропейській політиці ЄС.

Водночас, навіть усвідомлюючи, що Україна на її євроінтеграційному шляху не зможе у тому обсязі скористатися підтримкою Веймарського трикутника, якою свого часу скористалася Польща, поглиблення співпраці нашої країни з трикутником є вкрай необхідним. Ця співпраця повинна розвиватися з широкого спектру питань й охоплювати як державний рівень, враховуючи парламентський вимір, так і рівень громадянського суспільства. З урахуванням попереднього досвіду Веймарського трикутника, а також з урахуванням нинішнього рівня відносин України з країнами трикутника саме проекти у сфері молодіжних обмінів, регіональна співпраця та побратимські зв'язки мають потенціал бути надзвичайно плідними й формувати позитивні імпульси для інших галузей.

ПОСИЛАННЯ

- ¹ Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ² H-D.Genscher Erinnerungen, Berlin 1995 – Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ³ http://www.dradio.de/dlf/sendungen/interview_dlf/515915/
- ⁴ Plasson, Frederic: Zehn Jahre Weimarer Dreieck: Entstehungsgeschichte-Bilanzierende Bestandaufnahme-Zukunftsperspektiven; Unter besonderer Berücksichtigung der Kulturkooperation-Strasbourg: Institut des Hautes Etudes Europeennes, 2001
- ⁵ Plasson, Frederic: Zehn Jahre Weimarer Dreieck: Entstehungsgeschichte-Bilanzierende Bestandaufnahme-Zukunftsperspektiven; Unter besonderer Berücksichtigung der Kulturkooperation-Strasbourg: Institut des Hautes Etudes Europeennes, 2001
- ⁶ Lang, Kai-Olaf, Das Weimarer Dreieck: Ein neuer Motor für die größere EU?, SWP-Studie, Nr.S21, Stiftung Wissenschaft und Politik, Berlin, Mai 2004

- ⁷ http://www.auswaertiges-amt.de/sid_CE7E685F249FB7FF51A27DEB554D6ED6/DE/Europa/DeutschlandInEuropa/BilateraleBeziehungen/Polen/WeimarerDreieck/WeimarerDreieckErkl%C3%A4rung_node.html
- ⁸ Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ⁹ <http://www.spiegel.de/politik/ausland/0,1518,druck-425020,00.html>
- ¹⁰ Bingen,Dieter: Plädoyer für eine Nutzung des Weimarer Dreiecks als Instrument europäischer Einigung: in «Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven». Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ¹¹ Lang, Kai-Olaf, Das Weimarer Dreieck: Ein neuer Motor für die größere EU?, SWP-Studie, Nr.S21, Stiftung Wissenschaft und Politik, Berlin, Mai 2004
- ¹² Schlich, Katrin: Zehn Jahre trilaterale Kooperation im Weimarer Dreieck (1991-2001), Die französisch-deutsch-polnischen Beziehungen als Motor für den europäischen Integrationsprozeß?, Diplomarbeit an der Sozialwissenschaftlichen Fakultät der Ludwig-Maximilians-Universität München, SS 2002
- ¹³ Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ¹⁴ Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ¹⁵ <http://www.dradio.de/dkultur/sendungen/tacheles/895628/>
- ¹⁶ http://www.deufamat.de/parser/parser.php?file=/deufamat/deutsch/6/6_4/kuehnhardt/kap_2.htm
- ¹⁷ Kühnhardt, Ludger / Ménudier, Henri / Reiter, Janusz, Das Weimarer Dreieck. Die französisch-deutsch-polnischen Beziehungen als Motor der Europäischen Integration (pdf) ZEIT Discussion Paper C72/2000, Bonn, 2000
- ¹⁸ <http://zgroup.com.ua/article.php?articleid=3731>
- ¹⁹ <http://www.mbem.nrw.de/unserethemen-von-a-z/weimarer-dreieck-14.html>
- ²⁰ <http://www.auswaertiges-amt.de/DE/Europa/DeutschlandInEuropa/BilateraleBeziehungen/Polen/WeimarerDreieck/mickiewicz-preis10.html>
- ²¹ http://www.auswaertiges-amt.de/DE/Europa/DeutschlandInEuropa/BilateraleBeziehungen/Polen/WeimarerDreieck/WeimarerDreieckErklärung_node.html
- ²² Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ²³ Bingen,Dieter: «Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven». Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ²⁴ Lang, Kai-Olaf, Das Weimarer Dreieck: Ein neuer Motor für die größere EU?, SWP-Studie, Nr.S21, Stiftung Wissenschaft und Politik, Berlin, Mai 2004
- ²⁵ <http://www.nrw.de/meldungen-der-landesregierung/jugendgipfel-erlebnisse-bei-ruhr-2010-diskutiert-9596/>
- ²⁶ <http://www.euractiv.de/sicherheit-und-verteidigung/artikel/weimarer-dreieck---wiederbelebt-003607>
- ²⁷ Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ²⁸ http://www.zeit.de/online/2005/49/Merkel_Polen
- ²⁹ http://www.dradio.de/dlf/sendungen/interview_dlf/515915/
- ³⁰ http://www.cdu.de/doc/pdf/05_11_11_Koalitionsvertrag.pdf
- ³¹ <http://www.auswaertiges-amt.de/DE/Europa/DeutschlandInEuropa/BilateraleBeziehungen/WeimarerDreieck.html>
- ³² http://www.bundestag.de/presse/pressemitteilungen/2010/pm_1005281.html
- ³³ <http://www.euractiv.de/sicherheit-und-verteidigung/artikel/weimarer-dreieck---wiederbelebt-003607>
- ³⁴ <http://www.berlinonline.de/berliner-zeitung/archiv/.bin/dump.fcgi/2010/0904/meinung/0114/index.html>
- ³⁵ <http://www.tagesspiegel.de/politik/polen-will-beziehung-zu-deutschland-auffrischen/1917274.html>
- ³⁶ <http://www.auswaertiges-amt.de/DE/Europa/DeutschlandInEuropa/BilateraleBeziehungen/Aktuelles/090703-Weimarer-Dreieck-Trilaterales-Seminar.html>
- ³⁷ <http://www.cap-lmu.de/aktuell/meldungen/2009/weimarer-dreieck.php>
- ³⁸ Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ³⁹ Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven. Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009
- ⁴⁰ <http://www.tagesspiegel.de/politik/polen-will-beziehung-zu-deutschland-auffrischen/1917274.html>
- ⁴¹ http://www.zeit.de/1998/10/Weimarer_Dreieck
- ⁴² http://www.bundesregierung.de/nn_774/Content/DE/Archiv16/Artikel/2006/12/2006-12-05-erklaerung-weimarer-dreieck.html
- ⁴³ Lang, Kai-Olaf, Das Weimarer Dreieck: Ein neuer Motor für die größere EU?, SWP-Studie, Nr.S21, Stiftung Wissenschaft und Politik, Berlin, Mai 2004
- ⁴⁴ Lang, Kai-Olaf, Das Weimarer Dreieck: Ein neuer Motor für die größere EU?, SWP-Studie, Nr.S21, Stiftung Wissenschaft und Politik, Berlin, Mai 2004
- ⁴⁵ <http://www.berlinonline.de/berliner-zeitung/archiv/.bin/dump.fcgi/2010/0904/meinung/0114/index.html>
- ⁴⁶ <http://galinfo.com.ua/news/62947.html>
- ⁴⁷ Lang Kai-Olaf: das Weimarer Dreieck als Gestaltungsfaktor in der Ostpolitik der EU: in «Das Weimarer Dreieck in Europa: Die deutsch-französisch-polnische Zusammenarbeit. Entstehung-Potenziale-Perspektiven». Klaus-Heinrich Standke (hrsg.)-Adam Marszalek 2009

Hymynets V.V. Weimar Triangle: achievements and prospects from the point of view of Germany /

With reference to the assessment of German scientists and politicians the role of the Weimar Triangle – an informal intergovernmental forum with the participation of Germany, Poland and France – in the process of European development after the Cold War is analyzed in the article, the reasons for countries to cooperate in that association is specified. The important role of the Weimar Triangle in bringing Poland into the EU and NATO is stated in the article, as a lawyer in Warsaw in the European and Euro-Atlantic integration were two leading countries of the European community. Special attention is focused on the future prospects of the Weimar Triangle, including accounts for a period of uncertainty and crisis, caused by a worsening of Polish-German relations and excellent views of the important events in world development. It is noted that the Weimar Triangle, which brings together major European country can become the engine of European integration, and can play an important role in developing coordinated approaches to cooperation with Eastern Europe, particularly to enhance EU policy towards Eastern European. The article focuses on possibilities of cooperation between Ukraine and the Weimar Triangle in the context of European integration as a foreign policy priority of Kyiv.

Key words: Weimar Triangle, European integration, Germany, Poland, France, Ukraine.

Химинец В.В. Веймарский треугольник: достижения и перспективы с точки зрения Германии /

Со ссылкой на оценки немецких ученых и политиков в статье анализируется роль Веймарского треугольника – неформального межгосударственного форума с участием ФРГ, Польши и Франции – в процессах европейского развития после периода холодной войны, указаны мотивы стран для сотрудничества в упомянутом объединении. Отмечено важную роль Веймарского треугольника в приближении Польши в ЕС и НАТО, ведь адвокатом Варшавы в европейской и евроатлантической интеграции выступили две ведущие страны Европейского сообщества. Особое внимание сфокусировано на дальнейших перспективах деятельности Веймарского треугольника, в т.ч. учитывая наличие периода некоторой неопределенности и кризиса, вызванного как ухудшением польско-немецких отношений, так и отличными взглядами стран на важные события мирового развития. Отмечается, что Веймарский треугольник, объединяющий крупные европейские страны, может стать двигателем европейской интеграции, в частности играть важную роль в выработке согласованных подходов к сотрудничеству со странами Восточной Европы, в частности с целью активизации политики ЕС на восточноевропейском направлении. В статье представлен анализ возможностей сотрудничества Украины с Веймарского треугольника в контексте реализации евроинтеграционного курса как внешнеполитического приоритета Киева.

Ключевые слова: Веймарский треугольник, европейская интеграция, ФРГ, Польша, Франция, Украина.

Стаття надійшла до редколегії 23.05.2011

Прийнята до друку 01.06.2011